ევროკავშირი საქართველოსთვის
Project funded by the European Union

EU4Environment
Armenia, Azerbaijan, Belarus, Georgia, Republic of Moldova, Ukraine

სტრატეგიული გარემოსდაცვითი შეფასების (სგშ) საპილოტე პროექტი გურჯაანში სივრცის დაგეგმარების მხარდასაჭერად

სივრცით გეგმებში სგშ-ს გამოყენებასთან დაკავშირებული საერთაშორისო გამოცდილება და სარგებელი

დაგ ჰიკმანი
ახალი შოტლანდია, კანადა

Action implemented by:

OECD BETTER POLICIES FOR BETTER LIVES | UNECE | UN environment programme | UNIDO | THE WORLD BANK IBRD • IDA | WORLD BANK GROUP

სტრატეგიული გარემოსდაცვითი შეფასება (სგშ) მსოფლიოში

სგშ-ს მიზანი

ყველა ქვეყანაში სგშ-ს საერთო მიზანია:

- შეაფასოს, თუ რა ზეგავლენა შეიძლება ჰქონდეს გეგმებს, პოლიტიკებს ან/და პროგრამებს გარემოზე, განმარტების თანახმად;
- გამოავლინოს ღონისძიებები გარემოზე უარყოფითი ეფექტების აღმოსაფხვრელად და დადებითი ეფექტების წარმოჩენისთვის.

სგშ მთავარი ინსტრუმენტია მდგრადი განვითარების უზრუნველსაყოფად.

სგშ-ს მხარს უჭერს საერთაშორისო ორგანიზაციები, როგორიცაა: გაეროს სააგენტოები, ევროკავშირის საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტები და სხვ.

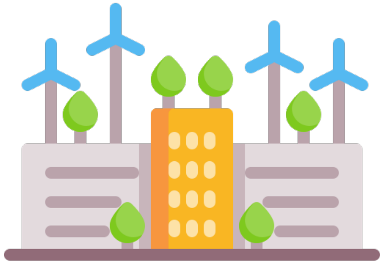

ევროკავშირი
საქართველოსთვის
Project funded by the European Union

EU4Environment
Armenia, Azerbaijan, Belarus, Georgia, Republic of Moldova, Ukraine

სტრატეგიული გარემოსდაცვითი შეფასება (სგშ) მსოფლიოში

ქვეყნები, სადაც არსებობს სგშ-ს მარეგულირებელი ჩარჩო: 2021.წ

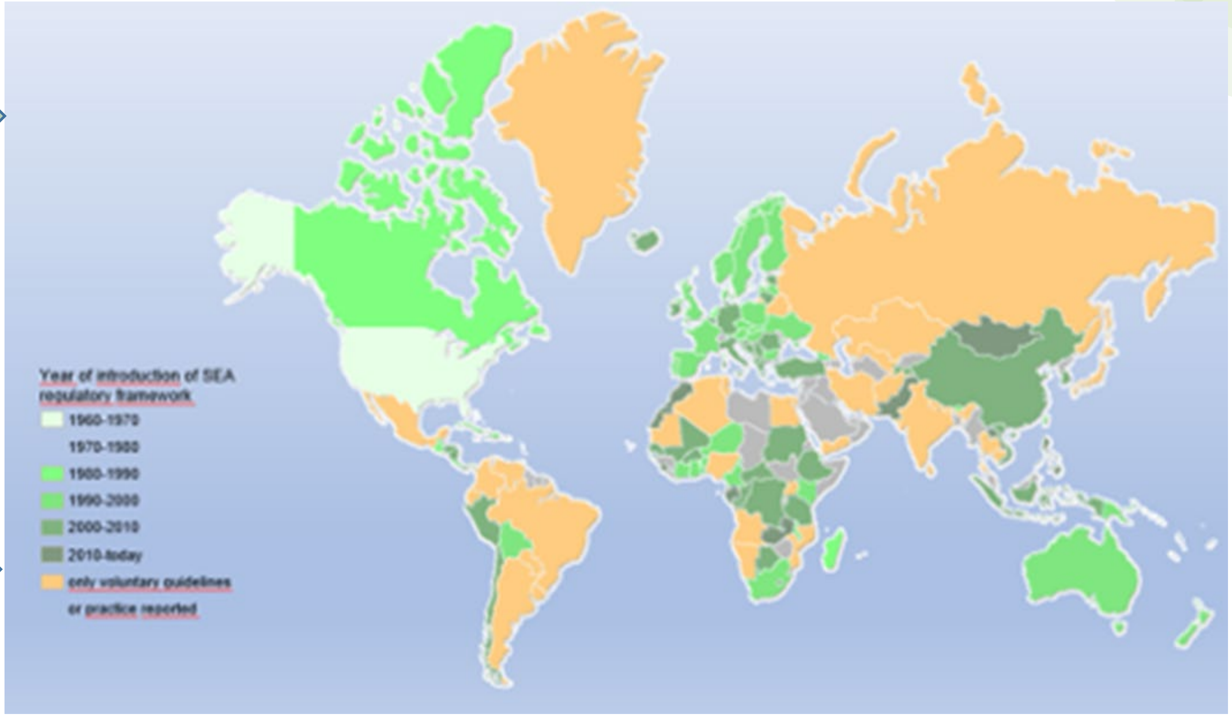

შენიშვნა: რუკაზე მოცემული საზღვრები ოფიციალური არ არის და მხოლოდ საილუსტრაციოდ არის წარმოდგენილი. ისინი შეიძლება საერთაშორისო შეთანხმებით დადგენილ საზღვრებს ემთხვეოდეს, ან არა. მოცემული საზღვრები არანაირად არ გულისხმობს რომელიმე ქვეყნის, სახელმწიფოს ან სხვა დაკავშირებული მხარის რაიმე უფლების შეზღუდვას.

Action implemented by:

OECD BETTER POLICIES FOR BETTER LIVES | UNECE | UN environment programme | UNIDO | THE WORLD BANK IBRD • IDA | WORLD BANK GROUP

სგშ-ს საერთაშორისო კონტექსტი: მოკლე ისტორია

ტრანსსასაზღვრო კონტექსტში გარემოზე ზემოქმედების შეფასების კონვენცია, UNECE (Espoo, 1991)

გარემოსა და განვითარების შესახებ რიო-დე-ჟანეიროს დეკლარაცია (1992)

> პრინციპი 4: მდგრადი განვითარების მისაღწევად გარემოს დაცვა განვითარების პროცესის განუყოფელი ნაწილი უნდა იყოს და არ შეიძლება მისგან იზოლირებულად განიხილებოდეს.

ესპოს კონვენციის სტრატეგიული გარემოსდაცვითი შეფასების ოქმი, UNECE (კიევი, 2003წ.)

ევროკავშირის დირექტივა 2001/42/EC გარემოზე ზოგიერთი გეგმისა და პროგრამით გამოწვეული ზეგავლენის შეფასების შესახებ (სგშ დირექტივა)

ევროკავშირი საქართველოსთვის
Project funded by the European Union

EU4Environment
Armenia, Azerbaijan, Belarus, Georgia, Republic of Moldova, Ukraine

სტრატეგიული გარემოსდაცვითი შეფასება ევროპაში

სგშ-ს მთავარი სტრუქტურა

სკრინინგი - იმის დადგენა, ჯდება თუ არა გეგმა სგშ კანონმდებლობის ფარგლებში;

სკოპინგი - კვლევის ფარგლების, საჭირო შეფასების და ვარაუდების დადგენა

სგშ ანგარიში

- გარემოს და საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის მიმოხილვა შესაბამის არეალში;
- განსაზღვრა, თუ რა სავარაუდო ეფექტები ექნება შემოთავაზებულ გეგმას გარემოსა და საზოგადოებრივ ჯანმრთელობაზე, როგორც წესი, *ცვლილების მიმართულების* თვალსაზრისით და არა ხისტი რიცხვების მხრივ;
- ტრანსსასაზღვრო ეფექტების განსაზღვრა;
- ღონისძიებები, რაც უარყოფითი ეფექტების პრევენციის, შემცირების ან შერბილებისთვის არის საჭირო.

საზოგადოების ჩართულობა - საზოგადოების ინფორმირება და მასთან კონსულტაცია, საზოგადოების კომენტარებისა და მოსაზრებების დოკუმენტირება.

საქართველოში: გეგმის ზემოქმედების მონიტორინგისთვის რაიმე სპეციალური სგშ მოთხოვნა არ არსებობს.

OECD BETTER POLICIES FOR BETTER LIVES | UNECE | UN environment programme | UNIDO | THE WORLD BANK IBRD • IDA | WORLD BANK GROUP

ევროკავშირი საქართველოსთვის
Project funded by the European Union

EU4Environment
Armenia, Azerbaijan, Belarus, Georgia, Republic of Moldova, Ukraine

სივრცის დაგეგმვაში სგშ-ს გამოყენების უპირატესობები

- უზრუნველყოფს ინსტრუმენტს, რათა გადაიდგას პირველი ნაბიჯი სივრცითი გეგმის დონეზე მდგრადი განვითარების მკაფიოდ დაგეგმვისა და დიზაინისთვის.
- დაგეგმილი განვითარების ყოვლისმომცველი ანალიზი ხაზს უსვამს გარემოზე/საზოგადოებრივ ჯანმრთელობაზე მრავალი მცირე უარყოფითი ზემოქმედების ჯამურ გავლენას, რომლებიც, ცალკე აღებული, რაიმე კანონს ან პოლიტიკას არ ეწინააღმდეგება.
- გეგმის ზემოქმედება გარემოზე/საზოგადოებრივ ჯანმრთელობაზე წინასწარ, პროაქტიულად განიხილება - და არა გეგმის განხორციელების შემდეგ, როდესაც ეფექტზე რეაგირება შეიძლება ძალიან დაგვიანებული, ან ძალიან ძვირი იყოს.
- საზოგადოებრივი გარემოსდაცვითი/ჯანმრთელობის პრიორიტეტები თავიდანვე ინტეგრირებულია დაგეგმვაში და ხელს უწყობს საზოგადოების სტრატეგიული ხედვის ჩამოყალიბებას.
- აჩვენებს სივრცითი გეგმის თანმიმდევრულობას თვისებრივ და რაოდენობრივ ეროვნულ მიზნებსა და ამოცანებთან.

OECD BETTER POLICIES FOR BETTER LIVES | UNECE | UN environment programme | UNIDO | THE WORLD BANK IBRD • IDA | WORLD BANK GROUP